Paper Code – 4076

M.A. Sem – 3 SOCIOLOGY (New Course)

Mar-Jun - 2021

305 – SOCIAL MOVEMENTS IN INDIA (Theory)

કુલ સમય :– ૬૦ મીનીટ **કુલ પ્રશ્નો : ૫૦** **વિદ્યાર્થીએ ટીક કરવાના પ્રશ્નો : ૩૫**

નોંધ : વિદ્યાર્થીએ માત્ર ૩૫ પ્રશ્નો જ ટીક કરવાના રહેશે. જો વધારે ટીક કરેલ હશે તો પ્રથમ ૩૫ પ્રશ્નો જ ગણતરીમાં લેવામાં આવશે.

1. સામાજિક આંદોલનના અભ્યાસમાં કઇ કઇ બાબતો લક્ષમાં લેવાય છે ?
(એ) સમયગાળો (બી) બનાવોની ક્રમિકતા (સી) લેખિત દસ્તાવેજો (ડી) ઉપરના બધાજ
2. સામાજિક આંદોલન એ કેવી ક્રિયા છે ?
(એ) વ્યક્તિગત ક્રિયા (બી) સામૂહિક ક્રિયા (સી) ઔપચારિક ક્રિયા (ડી) કોઇ નહી
3. સામાજિક આંદોલનો શામા પરિવર્તન લાવવાનો પ્રયત્ન કરે છે ?
(એ) સામાજિક સંબંધો (બી) ધોરણો અને મૂલ્યો (સી) માળખામાં પરિવર્તન (ડી) ઉપરના તમામ
4. સામાજિક આંદોલનના મૂળ કેટલા પ્રશ્નો છે ?
(એ) 02 (બી) 03 (સી) 04 (ડી) 08
5. 'આંદોલન' શબ્દ માનસપટ ઉપર કેવા ચિત્રો ઉભા કરે છે ?
(એ) આક્રમકતા (બી) લડાયક (સી) એ અને બી બંને (ડી) કોઇ નહી
6. "સામાજિક ચળવળને ચોક્કસ ધ્યેય હોય છે આ ધ્યેય તે સામાજિક માળખામાં પરિવર્તન લાવવાનુ છે" આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે ?
(એ) નિસ્બત (બી) ટોચ (સી) ટર્નર અને કિલ્હાનફ (ડી) હરબટ
7. સામાજિક આંદોલનના મહત્વના અંગો કયા કયા છે ?
(એ) હેતુઓ (બી) વિચારસરણી (સી) કાર્યક્રમો (ડી) ઉપરના બધાજ
8. નીચેનામાંથી સામાજિક આંદોલનના લક્ષણો કયા કયા છે ?
(એ) લાક્ષણિક દ્રષ્ટિકોણ (બી) વિચારસરણી (સી) એકતાની ભાવના (ડી) ઉપરના બધાજ
9. 'આંદોલન' શબ્દને બીજા સુધી પહોચાડવા માટે કઇ કઇ ક્રિયાઓનો ઉપયોગ થાય છે ?
(એ) જાહેરસભાઓ (બી) સરઘસ (સી) હળતાળો (ડી) ઉપરના બધાજ
10. કોના નેતૃત્વ નીચે આંદોલનો સામાજિક પાયો જનસમુદાય સુધી વિસ્તાર પામ્યો હતો ?
(એ) ગાંધીજી (બી) સરદાર પટેલ (સી) આંબેડકર (ડી) વિવેકાનંદ
11. કયા કયા દેશોના ક્રાંતિકારી આંદોલનો વિજયી બનીને આજે સંસ્થા તરીકે વિકસ્યા છે ?
(એ) ભારત, અમેરિકા (બી) ચીન અને જાપાન (સી) રશિયા અને ચીન (ડી) ચીન અને ફ્રાંસ
12. સામાજિક આંદોલનનો ઉદ્ભભવ સાથે સંકળાયેલા પરિબળો કયા કયા છે ?
(એ) સાપેક્ષ વંચિતતા (બી) રચનાગત તનાવ (સી) પુનઃ જીવંતતા (ડી) ઉપરના બધાજ
13. કોના નેતૃત્વ નીચે મહાગુજરાત આંદોલન થયું હતું ?
(એ) ગાંધીજી (બી) ઇન્દુલાલ યાજ્ઞિક (સી) સરદાર પટેલ (ડી) સરોજની નાયડુ
14. સામાજિક આંદોલનના પ્રકાર કોણે દર્શાવ્યા છે ?
(એ) હર્બટ બ્લુમર (બી) હર્બટ સ્પેન્સર (સી) માર્કસ (ડી) વેબર
15. નીચેનામાંથી કયા કયા આંદોલનો લોકોના વલણો બદલવા માટેના છે ?
(એ) યુવા આંદોલનો (બી) મજૂર આંદોલનો (સી) સ્ત્રીઓના આંદોલનો (ડી) ઉપરના બધાજ
16. કોના મતે, સુધારવાદી અને ક્રાંતિકારી એમ બે પ્રકારના આંદોલનો હોય છે જે સમાજ પરિવર્તન ઇચ્છે છે ?
(એ) બ્લુમર (બી) હર્બટ બ્લુમર (સી) વેબર (ડી) દુર્ખિમ
17. કયા કયા પરિવર્તનો માત્ર સામાજિક વ્યવસ્થામાં પરિવર્તન ઇચ્છે છે?
(એ) ધાર્મિક આંદોલનો (બી) ફશન આંદોલનો (સી) એ અને બી બંને (ડી) કોઇ નહી
18. એમ.એસ.રાવે સામાજિક આંદોલનોના કેટલા પ્રકાર દર્શાવ્યા છે ?
(એ) ત્રણ (બી) ચાર (સી) પાંચ (ડી) છ
19. રાષ્ટ્રવાદી વિચારસરણી ઉપર આધારિત રાષ્ટ્ર ધડતરનું આંદોલન એટલે કયું આંદોલન ?
(એ) ક્રાંતિકારી (બી) રાષ્ટ્રવાદી આંદોલન (સી) સુધારાવાદી (ડી) રૂઢિવાદી
20. સામાજિક પરિવર્તન માટેના આંદોલનને કેટલા ભાગોમાં વર્ગીકરણ કરવામાં આવ્યું છે ?
(એ) પાંચ (બી) ત્રણ (સી) ચાર (ડી) છ
21. સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્તિબાદ ભારતમાં કયા કયા આંદોલનો જોવા મળ્યા ?
(એ) મહાગુજરાત (બી) ઝારખંડ (સી) તેલંગણા (ડી) ઉપરના બધાજ
22. સમાજજીવનમાં કે જૂથજીવનમાં નેતૃત્વ ધરાવનાર વ્યક્તિને કેવા નેતા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
(એ) વિભૂતિમાન (બી) બૌદ્ધિક (સી) સામાન્ય નેતા (ડી) પ્રતિભાશાળી
23. 'નેતા' અને 'નેતૃત્વ' બન્ને શબ્દોનો વૈજ્ઞાનિક અર્થ કોણે સમજાવ્યો છે ?
(એ) શેરીફ અને શેરીફ (બી) મેકાઇવર અને પેજ (સી) કિંમ્બોલ યંગ (ડી) કોઇ નહી
24. નેતૃત્વને એક પ્રકારના પ્રભુત્વ તરીકે કોણ ઓળખાવે છે ?
(એ) મેકાઇવર અને પેજ (બી) કિંમ્બોલ યંગ (સી) શેરીફ અને શેરીફ (ડી) કચ
25. નીચેનામાંથી નેતૃત્વના લક્ષણો કયા કયા છે ?
(એ) જૂથમાં સભ્યપદ (બી) દરજ્જા ભૂમિકાનો સંબંધ (સી) નેતૃત્વની પ્રમાણની બાબત છે (ડી) ઉપરના બધાજ

26. નેતા જૂથના સભ્યોમાં કયા કયા પાસામાં તે સહભાગી બને છે ?
(એ) વિચારસરણી (બી) માન્યતાઓ (સી) ધ્યેયો અને મૂલ્યો (ડી) ઉપરના બધાજ
27. સી.જી યંગે નેતૃત્વના કેટલા પ્રકાર દર્શાવ્યા છે ?
(એ) અંતમુખી (બી) બહુમુખી (સી) એ અને બી બંને (ડી) કોઇ નહી
28. કિંમ્બોલ યંગે નેતૃત્વના કેટલા પ્રકાર દર્શાવ્યા છે ?
(એ) 5 (બી) 6 (સી) 7 (ડી) 8
29. સરમુખ્યાતાર નેતા કેવા હોય છે ?
(એ) સત્તાશીલ (બી) અહંવાદી (સી) આક્રમક (ડી) ઉપરના બધાજ
30. વિભૂતિમાન નેતામાં કયા કયા નેતાઓનો સમાવેશ થાય છે ?
(એ) ગાંધીજી (બી) નેલ્સન મંડેલા (સી) બરાક ઓબામા (ડી) ઉપરના બધાજ
31. નેતા અને જૂથ વચ્ચે કયા કયા પ્રકારનો સંબંધ હોય છે ?
(એ) જૂથનું સભ્યપદ (બી) પ્રતિષ્ઠા અને સિદ્ધિ (સી) જૂથની ઇચ્છા પ્રમાણે આયોજન કરવું (ડી) ઉપરના બધાજ
32. માર્કસની વિચારસરણી કેવી હતી ?
(એ) ભૌતિકવાદી (બી) સામાજિક (સી) આર્થિક (ડી) ધાર્મિક
33. કોના મતે, આર્થિક રચના એજ સમાજનો મૂળભૂત પાયો છે ?
(એ) વેબર (બી) દુર્ખિમ (સી) માર્કસ (ડી) કોમ્ટ
34. “આજ સુધી અસ્તિત્વ ધરાવતા તમામ સમાજોનો ઇતિહાસ વર્ગસંઘર્ષનો ઇતિહાસ રહ્યો છે” આ વિધાન કોનું છે ?
(એ) વેબર (બી) માર્કસ અને એગ્લસ (સી) જોહોન્સન (ડી) ફૂલે
35. કોણે કહ્યું કે “સમાજશાસ્ત્ર એવું વિજ્ઞાન છે કે જે સામાજિક ક્રિયાને સમજવાનો પ્રયત્ન કરે છે”?
(એ) વેબર (બી) દુર્ખિમ (સી) માર્કસ (ડી) મજુમદાર
36. કોણે કહ્યું કે “સામાજિક આંદોલન સામાજિક ક્રિયા છે ?”
(એ) કાર્લ માર્કસ (બી) વેબર (સી) દુર્ખિમ (ડી) પરેટો
37. સામાજિક આંદોલન કયા કયા પ્રકારોની સામાજિક ક્રિયા સાથે સંબંધ ધરાવે છે ?
(એ) ભાવાત્મક સામાજિકક્રિયા (બી) પ્રભાવાત્મક સામાજિકક્રિયા (સી) પરંપરાગત સામાજિકક્રિયા (ડી) ઉપરના બધાજ
38. સત્તાના આદર્શ પ્રકારોની રચના કોણે કરી છે ?
(એ) વેબર (બી) દુર્ખિમ (સી) પરેટો (ડી) ફૂલે
39. સત્તાના પ્રકાર કેટલા છે ?
(એ) ચાર (બી) ત્રણ (સી) બે (ડી) આઠ
40. વ્યક્તિના આગવા વિભૂતિમાન-ગુણોને આધારે મળેલી સતાને વેબર કયા નામે ઓળખાવે છે ?
(એ) વિભૂતિમાન (બી) પરંપરાગત (સી) પ્રભાવશાળી (ડી) પ્રભાવાત્મક
41. કોણે કહ્યું કે ડા.આંબેડકરના જીવન દરમિયાન અને તે પહેલા સમાજ વિવિધ જ્ઞાતિઓમાં વિભાજીત થયેલો હતો ?
(એ) ગાંધીજી (બી) સુષ્મા યાદવ (સી) આંબેડકર (ડી) ધૂર્યે
42. ભારતીય સમાજમાં સદીઓથી દબાયેલા, કચડાયેલા, પીડિત લોકોને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
(એ) સવર્ણ (બી) ઓપન (સી) ઓ.બી.સી. (ડી) અસ્પૃશ્ય
43. મહાત્મા ગાંધીજીએ દલિતો માટે કયા શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો છે ?
(એ) અસ્પૃશ્યો (બી) અનુસૂચિત જાતિ (સી) હરિજન (ડી) કોઇ નહી
44. દલિતોનો ખ્યાલ શેમાથી ઉદ્ભવ્યો છે ?
(એ) રાજકીય (બી) સામાજિક (સી) આર્થિક (ડી) ધાર્મિક
45. સર્વપ્રથમ દલિત આંદોલનની શરૂઆત ક્યાં થઇ હતી ?
(એ) ગુજરાત (બી) મહારાષ્ટ્ર (સી) રાજસ્થાન (ડી) બિહાર
46. નીચેનામાંથી કોણ આદિવાસી અંદોલન સાથે સંકળાયેલા હતા ?
(એ) બિરસામુંડા (બી) વેબર (સી) પરેટો (ડી) મેધા પાટકર
47. ‘પર્યાવરણ અને વિકાસ’ પરિષદ કયાં ભરાઇ હતી ?
(એ) બ્રાઝીલ (બી) ભારત (સી) ઇંગ્લેંડ (ડી) આફ્રિકા
48. ચિપકો આંદોલનનો પ્રારંભ ક્યાંથી થયો હતો ?
(એ) હિમાચલ (બી) ઉત્તરાંખંડ (સી) મધ્યપ્રદેશ (ડી) નેપાળ
49. “ચિપકો આંદોલન” કોના નેતૃત્વ હેઠળ થયુ હતું ?
(એ) આંબેડકર (બી) સુંદરલાલ બહુગુણા (સી) બિરસામુંડા (ડી) ગાંધીજી
50. ‘નર્મદા બચાવો’ આંદોલન કોના નેતૃત્વ હેઠળ થયું હતું ?
(એ) મેધા પાટકર (બી) સુંદરલાલ બહુગુણા (સી) બિરસામૂંડા (ડી) સરોજની નાયડૂ